

Korošcu zahvalo in neomajno zaupanje. Izrazili so obenem tudi svoje zahteve: 1. Zgraditev železniške zveze Rogatec—Krapina; 2. znižanje zemljiškega davka; 3. protest proti uvedbi kuluka v Sloveniji; 4. posebno naročito se je naglašala zahteva po avtonomiji Slovenije. Končno je g. poslanec govoril o zadružništvu in sicer: mlekarstvu, strojnem i. dr. Posebno je priporočal, da vsak zaveden kmet, obrtnik itd. naj vlada svoje prihranke edinole v naše posojilnice, v slučaju potrebe se tudi poslužuje le naših hvala g. poslancu in celemu Jugoslovanskemu klubu za posojilnic. Sestanek je zaključil g. dekan Salomon z zahvalno in energično nastop v narodni skupščini.

Podsreda. V nedeljo, dne 6. t. m. se je vršil pri nas javen shod SLS, na katerem je v poldrugournem govoru poročal o političnem položaju poslanec Vrečko. Zborovalci so enoglasno obsodili vse nakane nasprotnikov proti naši stranki, ki jih je razkril gospod poslanec in so njemu in celemu Jugoslovanskemu klubu izrekli popolno zaupanje. Nato je govoril tajnik Ivan Deželak, ki je posebno vzpodbujal zborovalce k vztrajnosti v boju za avtonomijo.

Veliki kamen. Krasno uspeli shod se je vršil v nedeljo, dne 6. t. m. popoldne v prostorih gospoda Ivana Serbec, posestnika in gostilničarja v Velikem kamnu. Mnogoštevilnim zborovalcem je poročal o političnem položaju in o vseh krivicah, ki se godijo Slovincem poslanec Vrečko. Zborovalci so gospoda govornika mnogokrat prekinili z živijo-klici njemu in celemu Jugoslovanskemu klubu. Zborovalci so izrekli popolno zaupanje dr. Korošcu in celemu Jugoslovanskemu klubu. Da se je shod tako krasno vršil, gre največja zasluga gospodu Ivanu Serbec, ki sam dejansko s svojim vzgledom ljudstvo uči krščanske pravičnosti.

V Dobovi se je vršil dne 6. januarja dobro obiskan shod SLS. Govorila sta poslanca Krajnc in Bedjanič o političnem položaju. Radičevci v Dobovi vedno bolj prihajajo k SLS.

Naše prireditve.

Lepa priložnost se nudi tudi okoličanom, kakor meščanom Maribora, da si v nedeljo, dne 20. t. m., ogledajo Anton Medvedovo dramo »Posestrimja« in burko »Rusofil«, ki ju uprizori naše kat. dijaštvo ob 5. uri popoldne v Lekaršniški ulici 6 I. Dvorana bo zakurjena. Vstopnice se bodo dobile v petek in v soboto v prodajalni Cirilove tiskarne po sledečih cenah: sedeži 1. vrste 8 dinarjev, II. vrste 6 dinarjev, III. vrste 4 dinarjev. Stojišče 2 dinarja. Dijaško stojšče 1.50 din. K predstavi ste vsi uljudno vabljeni.

Polzela. Občni zbor abstinenčnega kluba »Višnjev križ« na Polzeli pri Celju se vrši v nedeljo, dne 20. t. m., ob 3. uri popoldne, v klubovih prostorih. K obilni udeležbi vabi odbor.

POPRAVITE VOLILNE IMENIKE.

Zakon o volilnih imenikih določa, da se isti vsako leto od 1. do 31. januarja popravljajo. Občinski uradi imajo dolžnost, da sami uradno izvršijo poprave imenikov in o tem uradno poročajo okrajni sodnji.

Ker se bodo letos vršile v Sloveniji občinske volitve ter morda tudi volitve v oblasne skupščine, naj župani skrbno uradno popravijo imenike. Vsakdo pa naj tudi sam pazi, da bo že sedaj vpisan v imenik. Pojdite sami v občinski urad, pregledajte volilne imenike. Če vas ni v imeniku, zahtevajte, da vas takoj vpišejo. Po volilnem zakonu ima vsak moški (naš državljani) pravico do vpisa v volilni imenik za volitve v narodno skupščino (za poslance) in za oblasno skupščino (deželni zbor), ako biva od 1. januarja že 6 mesecev neprestano v določeni občini. Za občinske volitve pa je veljavno enoletno bivanje v občini. Volilec mora biti 1. januarja 1924 vsaj 21 let star.

Popravek volilnega imenika se zahteva od občinskega urada ali ustmeno ali pismeno. Pismena reklamacija pa se napiše sledeče:

»Občinski urad v Krčevini.

Podpisani Tomaž Golob, železničar v Krčevini hiš. št. 91 nisem vpisan v volilni imenik za občinske volitve (za narodno in oblasno skupščino). Zahtevam, da se volilni imenik popravi in da se me vpiše kot volilca v volilne imenike. Sem rojen dne 4. junija 1898, sem pristojen v občino Sv. Jurij ob Ščavnici, torej jugoslovanski državljani in bivam že od 31. decembra 1922 neprestano v tej občini. Dokaz za to moji priloženi dokumenti in moja prijava pri občinskem uradu oziroma potrdilo mojega hišnega gospodarja, da že od 31. decembra 1922 nepretrgoma bivam v tej občini. Zahtevam, da se mi izda potrdilo o vloženju reklamaciji.

V Krčevini, 20. januarja 1923.

Tomaž Golob, železničar.

Na pismene reklamacije ni treba prilepiti nobenega kolk, ker je vsaka volilna listina prosta vseh taks.

Vsak volilec ima tudi pravico zahtevati, da se brišejo iz volilnega imenika ljudje, ki so umrli, ali se preselili iz občine.

Vsako reklamacijo in popravek mora župan takoj vpisati v vločni zapisnik (ne v imenik) in v poseben seznam. Tekom pet dni mora občinski urad (reklamacijska komisija) reklamacije rešiti. Kdor je zahteval popravek (vpis) volilnega imenika, mora takoj dobiti od občinskega urada pismeno obvestilo, da se je reklamaciji ugodilo. Reklamant mora sprejem rešitve pismeno potrditi. Ako je reklamacija odklonjena, se sme pritožiti pritožiti tekom 3 dni na pristojno okrajno sodišče.

Rešitev reklamacij morata poleg župana podpisati vsaj še dva člana reklamacijskega odbora. Občinski urad mora svojo rešitev reklamacij poslati uradno v dveh dneh okrajnemu sodišču z vsemi akti, ki se nanašajo na zadevo. V volilni imenik se vpiše reklamirani se le tedaj, ko je sodišče končno javno odredilo njegov vpis.

Tedenske novice.

Sprememba pravil prosvetnih društev. Vsa kat. prosvetna društva lavantinske škofije opozarjamo, da naj skličejo koj, ko prejmejo od Prosv. zveze v Mariboru nova pravila, občni zbor izobraževalnega društva in na njem sprejmejo nova pravila. Potem napravite prošnjo na okrajno glavarstvo za spremembo pravil, priložite prošnji pet izvodov novih pravil in stara pravila ter zapisnik obč. zbora, na katerem so se sprejela nova pravila. Prošnja mora biti kolekovana s 5 dinarji, vsak izvod pravil po 2 dinarja in priložiti je treba še kolek za 20 dinarjev za odgovor. Nova pravila dobite v najkrajšem času. Prošenj na glavarstvo pri nas ne bo vlagala Prosvetna zveza, kakor na Kranjskem, temveč jih morajo vlagati društva sama.

† Smrt znanega duhovnika. Zadnje soboto je umrl v Mariboru, ko je obiskal svojo sestro, znani minoritski pater g. Lenart Vaupotič. Blagopokojni je že dolgo časa bolehal na sladkorni bolezni, odrezali so mu celo nogo in zadnje soboto mu je tudi ta bolezen upihnila življensko luč. Rajni je bil dolgo vrsto let gvardijan v minoritskem samostanu v Ptuj in župni upravitelj pri Sv. Trojici v Halezah. Iz Maribora so prepeljali njegovo truplo v ptujski samostan, kjer je bil pokopan minuli ponedeljek. Gospod Vaupotič je bil doma v Ormožu in rojen leta 1867. Bodi mu ohranjen trajen spomin in večni pokoj njegovi duši.

Mariborske novice. Zadnje dni so se vršili po vseh okrajih Maribora dobro obiskani shodi naše stranke. Na vseh teh shodih ter sestankih je poročal o političnem položaju in o delu za bodočnost poslanec Zebot. Praznik Matere milosti v franciškiški cerkvi se bo obhajal letos dne 5. januarja. Slavnost se bo začela zjutraj ob 6. uri slavnostno sv. mašo in pridigo dr. Medveda. Ob pol 10. uri bo druga pridiga in zopet slovesna sveta maša. Popoldne ob tretji uri bo zopet pridiga. — Iz Zagreba se je priklatil v Maribor nevarni vlomilec Hubert Potočnik. V Mariboru se je hitro lotil svojega posla in v par dneh okradel sedem strank. Odnesele je iz njihovega stanovanja, kar mu je prišlo pod roko, največ pa je okradel obleke. Ko je že v Mariboru prišel na svoj račun, se je hotel odpeljati nazaj v Zagreb. Policija ga pa je aretirala v zadnjem trenutku, ko je hotel vstopiti v zagrebški vlak obložen s težkimi kovčgi, polnimi ukradenih predmetov. Aretiranca so takoj odpremili v polic. komisariat, da ga zaslišijo. Ko pa je čakal zastražen na hodniku policijskega poslopja, se je nenadoma izmuznil iz rok stražnika, odprl okno ter po strelovodni žici, napeljani ob zidu, kakor veverica splezal na streho, od tu pa se je spustil v Solsko ulico. Predno so se osupli policaji zavedli, je on že zdavno izginil. Svoje svobode pa se ni dolgo veselil. Ker se je pri skoku na ulico malo pobil in ker so mu na policiji odvzeli ves denar, je moral ostati v Mariboru. Ker pa ni mogel živeti brez vseh sredstev, je hitro obiskal par stanovanj ter ukradel, kar je našel. Postal pa je preveč predren, ter ponujal ukradene stvari v kavarni na prodaj. Neki policijski uradnik ga je opazil ter aretiriral. Drugič so policaji boljše pazili na njega ter ga hitro oddali v sodnijski zapor, kjer zdaj čaka na kazen, katero mu bo pravica odmerila.

Umrli je na Pobrežju pri Mariboru dne 15. januarja 1924 gospa Antonija Stržina, rojena Leskovar, vdova po južnoželezniškemu poduradniku in hišna posestnica v starosti 73 let. Rojena je bila leta 1850 v Ločah pri Konjicah. Pogreb se je vršil danes, dne 17. januarja, popoldne ob 3. uri od hiše žalosti na Pobrežju na cerkveno pokopališče istotam. Blagi ženi večni mir in pokoj!

V Sv. Juriju v Slov. gor. se je ustanovila podružnica Protituberkulozne Lige (društvo za pobijanje jetike in za varstvo siromašnih otrok). V začasnem odboru so gospodje Breznar Franjo, posestnik iz Partinje kot predsednik, Krajnc Josip, kot blagajnik, Cujnik Mirko, učitelj kot tajnik ter Ferlinec Josip in Roškarič Peter kot odborniki. Ustanovil se je tudi poseben odsek za podpiranje ubogih šolarjev, ki tudi že pridno delujejo.

Dve žalostni novici od Sv. Jakoba v Slov. gor. Nagne smrti je umrl tukajšnji kmet Lorber Franc. Tembolj nas je pretresla njegova smrt, ker smo ga vsi ljubili in spoštovali, kar je pokazala nepregledna množica pogrebcev. Z ljubezni polnimi besedami se je v imenu vseh poslovlil od njega ob odprtem grobu g. župnik. Spomin na njegovo plemenito dušo in vzgledno življenje pa bomo ohranili v svojem srcu. Počivaj v miru, zlata duša! — Kjer ljudje skupaj pridemo, ne slišimo ničesar drugega, kakor pritožbe o naši šoli. Že to, da plačujemo kazni, ker naši otroci vsled preobilnega dela in vsled griže niso mogli hoditi v šolo, je očitna krivica. Ker pa dela gdi. Fras Pavla v 4. razredu, pa ni več prenesti. Da mora biti otrok tu in tam tepen, je jasno; pretepati pa kar celi razred surovo in brez usmiljenja, tega ne bomo več trpeli in to tembolj ne, ker so otroci tepeni zavoljo srbščine. Ko bi gospodična le slovensko bolj pridno učila, bi bilo veliko boljše. Sedaj pretepa otroke in jih naznanja, ker niso mogli priti v šolo, a ko so »milostljiva« v času najboljšega obiska si vzeli 14dnevni dopust za Sokola, pa ni bila seveda nobena napaka. Malo več ljubezni, gospodična, in malo manj zaničevanja našega kmetskega ljudstva, pa bode bolje, če pa Vaše pretepanje otrok ne bo jenjalo, pa vemo tudi mi za tozadevne šolske postave.

Novice od Sv. Martina pri Vurbergu. Četudi se z našega kraja malo oglasimo, vendar naj bo širna javnost

prepričana, da nismo Martinčani med zadnjimi. Kaj šel S ponosom lahko povdarjamo, da se je ravno v naši župniji začelo zadnji čas prav mladeniško gibanje. — Marijina družba, ki se je pred kratkim popolnoma prenovila, je posebna čast naši župniji. Res, z veseljem smo opazili, da je tako velika množina Marijinih otrok pristopila k mizi Gospodovi. Tudi Orli pridno delujejo. Cella fara bi pa želela, da bi se tudi bralno društvo začelo nekoliko marljivo gibati. V preteklem letu je umrlo veliko več moških, kot pa žensk. Tudi narodelo se je več otrok ženskega spola, kot pa moškega.

Umrli je v Spod. Ložnici pri Slov. Bistrici nenadoma gospod Tomaž Kamšek, bivši posestnik, tajnik okr. zastopa, knjigovodja okrajne hranilnice in ud načelstva Posojilnice v 70. letu starosti. N. v. m. p.

Hvalevredna naprednost. Iz Žiž poročajo: Te dni so se v Žižah dovršila dela pri napeljevanju električne luči. Stroji so že v obratu in prvi poskusi so se dobro obnesli. Mi le čestitamo Žičanom, da so bili tako napredni in so z združenimi močmi, dasi po tolikih neprilikah in po petletnem zastoju dosegli, da se tudi Žiže in Dražavasi modernizirajo in so v tem oziru eni izmed prvih v konjskem okraju. Električna centrala je v Dražavasi, kjer ji je dal mesto in vodno moč g. Vučej, in od tod je napeljen glavni vod v Žiže. Luč so si dali instalirati skoraj vsi posestniki obeh vasi in so s tem pokazali razumevanje za napredek, želeli je le, da bi jo nemoteno uporabljali v svojo korist. Kdaj se bodo zganili še drugi v konjskem okraju? V Konjicah smo še vedno zaviti v neprodno egiptovsko temo. Žiže so nam dale lep vzgled!

Zadnja dva zadržno-socialna tečaja se vršita dne 21. januarja (ponedeljek) ob pol 9. uri dopoldne v Gor. Radgoni v prostorih Posojilnice (za sodni okraj Gornja Radgona). — Dne 22. januarja 1924 (torek) ob pol 11. uri dopoldne v Ljutomeru v Okrajni posojilnici (za sodni okraj Ljutomer).

V Gospodu je zaspal dne 6. t. m. v Cirkovcah pri Pragerskem posestnik Anton Dolenc. Blagopokojni vzgleden oče, skrben gospodar, 17 let je deloval pri posojilnici ter se trudil za javni blagor. Kako zelo je bil čistan ter spoštovan pri domačih faranih, je dokazala obilna udeležba domačinov pri pogrebu. Blagi mož, počivaj v miru!

Smrtina kosa. Dne 11. januarja t. l. je bila pri Sv. Trojici v Slov. gor. pokopana Ana Krulc, rojena Meznarič, sestra blagopokojnega častitega gospoda patra Nikolaja Meznariča, gvardijana in župnika pri Sv. Trojici v Slov. gor. Priporoča se vsem znancem in prijateljem v pobožno molitev.

Vlak ga je razmesaril. Na postajališču Slovenjgradec se je zgodila dne 2. t. m. velika nesreča. Hlapec Martin Skodnik se je hotel iz postajališča odpeljati proti Dravogradu, kjer je služil. Skodnik je prišel prepozno na vlak in se v zadnjem trenutku še prijel, ko se je vlak že pomikal, za vrata zadnjega vagona. Pri tem oprijemu za kljuko mu je izpodletelo, zdrknil je pod vlak in koleso so ga takorekoč prerežala na dvoje in ubogi Skodnik je bil pri priči mrtve.

V cenilno komisijo za cenilni okraj Slovenjgradec (davčni okraj: Slovenjgradec, Marenberg, Soštanj in Prevalje) so se slovenske stranke zedinile na sledečo skupno listo: dva člana: Ivan Vrhnjak, posestnik v Pamečah, in Ivan Rojnik, trgovec v Slovenjgradcu; dva namestnika: Miha Kumprej, posestnik v St. Danijelu na Koroškem in Luka Držek, župan v Arlici. — Demokratje nasproti tej slovenski kompromisni listi razpošiljajo dve drugačni listi, ki je pa mi ne sprejememo. Posebej so namesto Luke Držeknika postavili nekoga drugega. Naši pristaši oslonejo pri zgornji skupni slovenski listi!

Smrt našega vrliga moža v Parizljah pri Braslovcah. O Božiču je zbolel, v petek po Novem letu pa je bil pokopan naš vrli sosed, modri svetovalec, skrben mož in vzgleden kristjan, 83letni starček M. Prislan. Do zadnjega je krepko in uspešno vodil vaje svojega gospodarstva. Veliko in lepo gospodarsko poslopje, ki ga je postavil tik svoje hiše ob cesti v St. Pavel, ter nova njegova hiša ob cesti na Polzelo priča o njegovem neumornem delu in umnem gospodarstvu. Vselej se je pa rajni tudi živahno zanimal za dobrobit cele občine in je rad pomagal s svojim nasvetom in s svojimi močmi. Zato smo ga pa tudi globoko spoštovali, ga svojim županom izvolili in radi njegovo besedo poslušali in spoštovali. Zbolela nas pa je tudi tužna vest o njegovi smrti, ki so jo naši novi zvonovi nosili po Braslovcah in daleč okoli po Spodnji Savinjski dolini, in v obilnem številu smo ga spremili na njegovi zadnji poti ter mu želeli za neutrudljivo delovanje na zemlji večni počitek pri Bogu ter za toliko vzgledno krščansko življenje krono neminljive slave v nebesih. Nekaj posebnega v življenju vrliga moža je bila njegova ljubezen do slovenske knjige in njegovo izredno veselje do potovanja in ga zato tem bolj občudujemo, da je toliko varčno in pametno gospodaril doma ter svoje gospodarstvo tako lepo urejeno zapustil svoji zvesti vdovi, sinovom in hčerkam. Ko ga je obiskal na Sentjanževu njegov sopotnik v Sveto deželo, g. prof. Vreže iz Maribora, mu je dal s ponosom razkazovati svojo vzgledno lepo urejeno knjižnico, ki vsebuje na stotine lepo vezanih knjig, pred vsem Mohorjeve družbe in Slovenske Matice. Cesar pač težko kje drugje zastoj iščemo, v njegovi hiši shranjujejo vse številke »Slovenskega Gospodarja« od prve v letu 1868 pa do zadnje v letu 1923, tedaj bogato zalogo vseh 57 letnikov. Kaj, ko bi se za tako izrednost pobrigali v to poklicani činitelji? Ker je rajni toliko lepih knjig in dobrih časnikov prečital, mu je pa tudi tako lepo uglaseno tekla njegova beseda in si slišal toliko modrih naukov iz njegovih ust, kot bi se pogovarjal z zelo študiranim krščanskim možem. Zelo rad se je blagopokojni spominjal svojih potovanj po Italiji in v Rim ter posebno v Sveto deželo leta 1910. Natanko se je spominjal posameznosti tega in onega kraja, različnih stavb, dogodkov in razgovorov. Najrajši pa se je zamislil v svoje romanje v Palestino in je navdušeno

govoril o svetih krajih v in pri Jeruzalemu, o Križpotu, o Božjegrabi cerkvi na Kalvariji in o Oljski gori, posebno še pa o Betlehemu in rojstni duplini božjega Deteta, o v tla vdelani mramornati zvezdi z napisom: »Tukaj je bil rojen iz Marije device Jezus Kristus«, o delavnicah sv. Jožefa in o drugih tamošnjih znamenitostih. Upamo trdno, da blaga duša zdaj pri Bogu gleda in zaviva, kar si na zemlji živo verovala, da moliš božje Dete in slušaš angelško petje, da zahvaljuje Marijo za njeno ti skazano varstvo in da se raduje s sv. Jožefom, ki ti je pomagal voditi tvoje gospodarstvo!

Blagoslovitev novih zvonov v Smartnu ob Paki. — Zvonolivarna bratov Bühl v Mariboru je vili za našo župnijsko cerkev tri nove bronaste zvonove, kateri bodo blagoslovljeni in v zvonik potegnjeni v nedeljo, dne 20. januarja. Prijazno vabimo na cerkveno slovesnost vse naše sosede.

Tudi na ta način ne bo šlo. Iz Smartna ob Dreti nam pišejo: G. Martin Zidarn, ki opravlja v Smartnu poleg drugega tudi posel glavnega priganjača Samostojne kmetijske stranke, pa dela tako-le: Stoji ob strani v grabnu in posluša. Naenkrat nekaj zasliši in hopt po sosedu in z njim pred notarja. Plačaj toliko in toliko za Samostojno! Ali misliš, g. Zidarn, da bo pomagal s takimi »podporami« jeticarji na nože? In ali meni, da bodo pristaši Slovenske kmetijske zveze vzdrževali njegovo Samostojno? Ne bode nič, g. Zidarn! Tudi na ta način si ne boste opomogli, kajti smrt zelene nesamostojne in nekmetijske stranke je že sklenjena na veselje vseh poštenih slovenskih kmetov in na veliko žalost g. Zidarna. Da, da, bilo bi, bilo, gospod Zidarn, toda kmetje niso več neumni, zato pa nil!

Novice od Sv. Petra pod Sv. gorami. Ob trideset-dnevni nezabnega nam gospoda nadučitelja Amerika Moric so se vršile dne 14. januarja v župni cerkvi sv. Petra vigilije in sv. maša. Nabito polna cerkev je bila do kaz, kako je ljudstvo ljubilo moza, kateri je vedno in povsod v življenju kazal svoj vzoren značaj in svoje globoko versko prepričanje. Tukajšnje katoliško Prosvetno društvo je priredilo v nedeljo, dne 13. januarja v prostorih kaplanije »Krekov večer«, na katerem je nastopilo 23 fantov in deklet s krasnimi govori in deklamacijami. Nabito polni prostori udeležencev so pričali, da se ljudstvo zanima za prosvetno delo.

Vsestransko gibanje pri Sv. Križu nad Mariborom. Zaupni shed pri Zg. sv. Kungoti nas je poučil, da edino SLS dela za našo korist in da bo politika poštenja končno zmaga. Po shodu je povabil tajnik našega bralnega društva vse navzoče, naj se udeležijo naše prireditve, ki se vrši v nedeljo, dne 20. t. m. Spored bo zelo zanimiv. Tudi drugi okoličani ste uljudno povabljeni. Odkar imamo nov oder, ne moremo več dremati in spati, temveč se pridno urimo v gledaliških nastopih. Za zdaj smo si izbrali velezanimivo ljudsko zgodbo »Verige«, ki posega v življenje, kakor malokatera druga igra. Prijatelj svežega planinskega zraka in pristne domače zabave, ne pozabite na nas dne 20. januarja!

Strahovit požar v Splitu. Mesto Split, glavno mesto Dalmacije, je zadela huda nesreča. V noči od nedelje na ponedeljek je izbruhnil požar v starem delu mesta, v okoličici takozvane »Stare škofije«, ter se je z bliskovito naglico razširil po sosednih poslopih. Med prebivalstvom je nastala strahovita zmešnjava, vse je bežalo iz gorečih hiš na ulice, prepustivši požaru celo svoje imetje. Bila je velika nevarnost, da ogenj ne uniči celo mesto, ki je precej večje od Maribora. Požar se je na eni strani že prav nevarno približal stolni cerkvi, iz katere so morali Najsvetejše prenesti v neko drugo cerkev, na drugi strani pa je bila v nevarnosti staroslavna palača, katero si je zgradil za svoje bivališče še stari rimski cesar Dioklecijan, znan po svojem strahovitem preganjanju kristjanov. Palača je stara že skoro 1500 let in bi sedaj sigurno zgorela, da se ni posrečilo požarni brambli po obupnem celodnev-nem naporu požar omejiti. Škoda je ogromna ter je zlasti težko zadela katoliške organizacije v Splitu, katerim je pogorel njihov dom, tiskarna, knjigarna ter posojilnica. Zgorelo je veliko poslopij ter se cenil škoda na nekaj deset milijonov dinarjev.

Razbojnik Čaruga. Skoro vsaka pokrajina v naši državi ima po enega in še več tolovajev, ki so se proslavili potem drzno izvršenih razbojništev in preprosti narod je potem ta tolovajstva ovil v pravljice, ki se širijo od roda do roda. Od prevrata sem je bil strah in trepet cele Slavonije razbojnik Čaruga. Imel je svoje pajdaše in s temi je izvršil bogzna koliko razbojništev na najbolj drzen način. Žandarmerija ga je zasledovala že leta in leta, oblasti so razpisale visoko nagrado na njegovo glavo, a Čaruga se je vedno nad vse spretno izmuznil iz vseh zanj, katere so mu nastavliali. Najrajši je popival z žandarmi in oficirji, od katerih je izvedel vse ukrepe, kateri so bili izdani od oblasti, da se ga ulovi ter preda roki pravice. Večkrat je napravila žandarmerija po obširnih slavonskih gozdovih cele pogo-ne za njim in njegovo bando, a v takih slučajih se je Jovo Čaruga umaknil iz slavonskih gozdov za nekaj tednov v Zagreb, ali pa kam na morje in tamkaj razkošno živel ter se gibal v najboljših družbah tako dolgo, da so ljudje in oblasti po Slavoniji nekoliko pozabile nanj in na njegovo zadnje razbojništvo. Veliko se je gibal Čaruga tudi v Vinkovcih, kjer je malo pred aretacijo popival z vinkovskim policijskim komisarjem. — Kakor za vsakega roparja, tako je bila tudi za Čarugo ljubezen pogubonosna. Čaruga se je zaljubil v neko Mando Smolčič v Rejkovcih in jej tudi pisal ljubavna pisma. Čevljar Rajčević ni hotel napraviti za Čarugovo ljubico čevljev in se je izrazil, da on ne dela za roparski denar. Te besede so prišle na uho žandarmem, ki so napravili pri Mandi preiskavo in tamkaj so našli tudi pismo, ki je bilo naslovljeno na Mando in podpisano od nekega Drezgiča iz Vinkovcev. V tem pismu je Drez-

gič (Čaruga) omenil nekaj o požaru, ki je bil čiste dni podtaknjen v vinkovski okolici. Žandarmerija se je torej lotila zasledovanja tega Drezgiča in ga res tudi izsledila v Vinkovcih. Čaruga, ki se je izdal v Vinkovcih za Drezgiča, je ono noč, predno so ga prijeli, popival v družbi kapetana Angjelkoviča v vinkovski kavarni do 5. ure zjutraj. Nato se je podal v svoje stanovanje, imel je 5 sob in tamkaj v sobi zaspal kar na tleh. Ob pol 6. uri zjutraj so ga zbudili žandarmi, ki pa niso znali, da so naleteli na Čarugo in ga aretirali. Iz Vinkovic so ga odtirali v zapor v Osijek. V zaporu je še le priznal, da je on oni grozni Čaruga, na kojega glavo so oblasti razpisale celih 50 tisoč kron. V samotnem zaporu so Čarugo krog in krog zastražili s celimi četami žandarjev iz bojazni, da bi jim ne pobegnil. Pri zasliševanju se obnaša tolovaj dostojno, po največ veselo in vse priznava. V svoji celici si celo večkrat popeva in pritožuje se samo radi tega, ker je preveč vkljenjen v verige. Čaruga dolžijo 18 razbojništev in med temi 7 umorov. Čaruga je komaj star 28 let in rodem iz Bar v Slavoniji. Tudi več Čaruginih pomagačev so že vtaknili pod ključ. O Čaruginih izpovedih in o poteku te zanimive obravnave še bomo poročali.

Kako je kaj po južnih krajih naše domovine. Sicer imamo pri nas v Sloveniji tudi precej ostro zimo letos, a ta naša zima se ne da niti od daleč primerjati z ono po Bosni, južni Srbiji, Macedoniji in Črnigori. Po ravnokar omenjenih pokrajinah je zapadel letos tako visko sneg, da je promet med posameznimi vasei in kraji onemogočen. Ljudje po vaseh si izkopavajo v sneg tunele, da lahko hodijo eden do drugega. S sneženim metežem je sledila ostro zima in je ravno v Macedoniji že zmrznilo več ljudi in južno od Skoplja celo ena žandarska patrulja. Macedonski roparji-hajduki so se ravno radi ostre zime začasno izselili v Albanijo in Grčijo, kjer kupujejo orožje in strelivo za spomladanske roparske pohode. V Bosni so se pojavile čisto v nizavah cele grude divjih svinj, ker je na planinah preveč snega in zgornja plast snega je tako trdo zmrznila, da svinje ne morejo dorovati do zemlje in do korenin. Po bosanskih nizavah in to posebno ob manjših potokih streljajo kmetje in lovci to svinjsko divjačino. Posebno hudo zasnežena je Črnagora, kjer je vsak promet izključen in ubogi Črnogorci stradajo, da je jo!

Ze zopet potres na Japonskem. Se tega ni dolgo, ko smo poročali, kako je razsajal po japonskih otokih grozen potres, ki je porušil na tisoče in tisoče hiš, več stotisoč ljudi je bilo ob življenju, celi otoki so izginili pod vodo, novi ognjeniki so začeli bljuvati itd. Sedaj je prišla že zopet iz Japonske vest, da so imeli tamkaj nov potres, ki je uničil 600 hiš in bogzna koliko človeških življenj. Potres je razsajal v dveh največjih japonskih mestih, v Tokiju in Jokohami. Na železniški progi je bilo radi potresa prevrženih šest vlakov. Podrobnih in natančnih poročil o tej novi strašni nesreči še ni v Evropo, ker je potres uničil telefonične zveze. Za celo Japonsko obstoja nevarnost, da enkrat radi potresnih sunkov in bljuvanja vedno novih ognjenikov izgine v morju in se bodo prikazale iz morja čisto druge nove zemeljske površine.

Krajevne organizacije SLS, ki so nadalje poslale poročila o sejah in občnih zbiorih tajništva SLS v Mariboru, so: Vurberg, Sv. Barbara v Slov. gor., Olimje, Sv. Križ pri Mariboru, Nazarje, Novaštitia, Tezno, St. Peter pri Mariboru, Slivnica pri Celju, Sv. Marijeta niže Ptuja, Gornji-grad, Mozirje, Zavre, Svetinje, Sv. Jernej, Smartno pri Slovenjgradcu, Braslovce, Artiče, Šmarje pri Jelšah, St. Janž pri Velenju, Zavodnje, Žiče, Ptuj okolica (župnija Sv. Petra in Pavla), Smiklavž pri Slovenjgradcu, Brezovica, Ruše, Pišce, Maribor (vseh pet okrajev), Teharje, Sv. v Slov. gr., Sv. Florijan pod Bočem, Prevalje.

Ljudska posojilnica v Celju (Hotel beli vol) obrestuje hranilne vloge počeniš s 1. januarjem 1924 od 7 odstot. do 10 odstotkov po dogovoru. Rentni in invalidni davek plačuje posojilnica iz svojega.

V Celju, Razlagova ulica (poslopije hotela Union), se je otvorila nova trgovina z žitom, moko in vsemi deželnimi pridelki. Dobi se vedno sveža prvovrstna banaska moka v nezamenjanih številkah. Ker je podjetje stogo solidno in pošteno, se ga vsem toplo priporoča.

Tiskovine za napoved dohodnine ima v zalogi tajništvo SLS v Mariboru, Cirilova tiskarna, Koroška cesta 5. Cena izvoda 1 dinar.

Iz Vajnga pri Jarenini je sprejela Dijaška večerja v Mariboru 67 dinarjev kot novoleino darilo male Milice Zupaničeve. Bog jo živi!

Gospodarstvo

STROŠKI ZA ORAL VINOGRADA.

(Rph. Košar).

Na razne pozive vinogradnikov, naj zopet izračunim obdelovalne stroške za oral goric v pretečenem letu 1923, se odzovem tem rajše, ker še vinska kriza vedno traja in bo v sled majhne množine lanskega pridelka treba še večje opreznosti v izračunavanju čistega dohodka iz naših vinogradov. Obdelovalni stroški so se zopet povečali od lani za 35—40 odstot., cena vinu pa je ostala dosedaj na približni višini s pridelkom leta 1922 in radi tega bo čisti dobiček zelo pital, v največ slučajih pa bo vinogradnik moral za leto 1923 beležiti precejšnjo izgubo. Ravnoesje med dohodki in izdatki se je sigurno poslabšalo.

Kakor lani, moram poudariti tudi letos, da spodaj navedene številke ne morejo biti merodajne za vse slovenske vinogradnike, ker so razmere v vsakem okraju in celo na vsakem vrhu drugačne. Tako porabi na primer vinogradnik, ki ima v goricah peščeno zemljo, samo 22—25 težakov za prvo kop na oral, drugi pa, ki

ima hudo zemljo, smolliko ali lapor in kamenje 35—40. Enemu pride morda težak z dnino, pijačo in jedjo vred na 50 K dnevno, drugemu pa na 80 K. Eden je škropil petkrat in žvepal sedemkrat, drugi samo dvakrat. Zato si naj vsak vinogradnik stroške za svoj vinograd prilagodi svojim razmeram. Stori bo to tem lažje, ako bo imel zato neko pomoč, po kateri se bo lahko ravnal pri svojih računih. Ustvariti tako podlago je namen teh vrstic.

Koliko znašajo torej stroški za en oral vinograda v letu 1923?

I.

Ako računimo težaka povprečno 60 K dnevno z vsemi stroški vred, stane opravljeno delo, kakor sledi: 9 težakov za rez; 2 težaka za popravek pota in ceste k vinogradu; 10 težakov za nošenje gnoja in trošenje (8 kub. met.); 30 težakov za prvo kop in ravnanje; 12 težakov za špičenje 600 novih kolov, stavljenj kolja in vezanje šparonov; 20 težakov za drugo kop, 8 težakov za pletje; 5 težakov za prvo škropljenje (3 polovnjake vode); 2 težaka za prvo žvepljenje; 10 težakov za prvo vez z rafijo; 6 težakov za drugo škropljenje (4 polovnjake vode); 3 težake za drugo žvepljenje; 12 težakov za drugo vez s slamo (50 ritik); 7 težakov za tretjo škropljenje (5 polovnjakov vode); 4 težake za tret. žvepljenje; 24 težakov za tretjo kop (velik les, pozor na grozdje); 5 težakov za rezanje vrhov; 2 težaka za pripravljanje posode za bratvo; 12 težakov za bratvo; 10 težakov za nošenje put; 4 težake za prešanje; 1 težak za nalivanje mošta; 2 težaka za pretakanje; skupaj torej 198 težakov po 60 K to je 11.880 K.

Kdor pa je spomlad dal strugati trsje, mora računati za to delo najmanj 50 težakov za oral in za mazanje z žvepleno-apneno brozgo tudi po 24 težakov.

Račun se torej zviša za 74 težakov in 4440 K na 16.320 K.

II.

Potrošeni material stane in voznina: 8 kub. met. gnoja a 300 K — 2400 K; 10 foring za gnoj a 120 K — 1200 K; 600 kolov a 5 K — 3000 K; foringa za kolje 400 K; 50 kg galice a 45 K — 2250 K; 100 kg apna a 4 K — 400 K; 30 kg žvepla a 20 K — 600 K; 5 kg rafije a 60 K — 300 K; 60 ritk slame a 6 K — 360 K; 1 foringo za galico, žveplo, apno in slamo 200 K; 40 kg apnene brozgo a 8 K — 320 K; razsvetljava, žveplo za žvepljaje sodov, pilke, čepi itd. 100 K; skupaj 11.530 K.

III.

Vzdrževanje orodja in odpisi: Vzdrževanje dveh špricalk a 200 K — 400 K; puhalke 100 K; 10 odstotni odpis od vrednosti špricalke a 1500 K — 300 K; od puhalke 150 K; vzdrževanje kletne posode (6 polovnjakov) a 200 K — 1200 K; 5 odstotni odpis vrednosti 6 polovnjakov 9000 K — 450 K; skupaj 1600 K.

IV.

Obresti in amortizacija: 6 odstotne obresti od obratnega kapitala 40.000 K — 2400 K; 6 odstotne obresti od kletnega inventarja 9000 K — 540 K; 6 odstotne obresti od glavnice v kolju 24.000 K — 1040 K; 6 odstotne obresti od glavnice v trsu 30.000 K — 1800 K; 6 odstotne obresti od zemljiške glavnice 20.000 K — 1200 K; skupaj 6980 K.

Pri tej točki bi si dovolil pripombo, da sem vzel obrestno mero in glavnico višje nego lani. Kakor si trgovci pri prodaji blaga ne računajo cene samo na podlagi starega nakupa, ampak vračunavajo še približne cene, katere bodo morali plačati za novo blago, tako tudi mi vinogradniki ne bi smeli več vzeti za podlago samo stroškov, katere smo imeli s starim nasadom, ampak bi morali še pribiti tudi nekaj ogromnih stroškov, katere nam bodo povzročili novi nasadi.

V.

Zavarovalnina in davki: Zavarovalnina sodov oziroma vina 200 K; zemljiški davek z dokladami približno 600 K; skupaj 800 K.

Pregled nam torej kaže sledeče stroške:

I. Za opravljena dela	16.320 K
II. Za potrošeni material in dovoz	11.530 K
III. Vzdrževanje orodja in odpisi	1.600 K
IV. Obresti in amortizacije	6.980 K
V. Zavarovalnina in davki	800 K

Skupaj 37.230 K

Leta 1921 so znašali stroški za oral vinograda približno 20.000 K, leta 1922 približno 26.000 K, leta 1923 pa približno 37.600 K. Ker vinske cene nikakor ne kažejo iste smeri navzgor kakor stroški, ampak obratno, in je razun tega bila lanska trgatve glede množine za dobro četrtino slabša nego predlani in leta 1921 in ker tudi ni izvoza, se lahko reče, da so za naše vinogradništvo nastopili silno resni časi, ki ogrožajo obstoj te tisočletne gospodarske panoge. Da se to še ne občuti take močno, so krive lanske in predlanske zaloge, ki pa bodo letos izčrpane. Potem pa bo hudo, ker vinograd bo samo zahteval: daj, daj, vinogradnik pa ne bo imel kje vzeti.

O PRETAKANJU VINA.

Eno najvažnejših kmetijsko-gospodarskih opravil v mesecu januarju je pretakanje vina.

Vino pretakamo, da ga ločimo od njegovih usedlin in spravimo z zrakov v dotiko.

Usedline mladega vina obstojajo iz drož in drugih organskih snovi, kakor jagodovih kožic ali mekin, pešk in glivičnih organskih teles, katere se prej ali slej razkrojijo ali segnijo. Pri razkrojanju teh snovi, ki ga povzročajo majhne glivice, tkozovane bakterije, nastanejo pro-